

Debatten om, hvilke etiske grænser man skal trække i debatten om fosterdiagnostik, har fået fornyet kraft, fordi Sundhedsstyrelsen har sendt en rapport om fosterdiagnostik og risikovurdering udarbejdet af en arbejdsgruppe i høring. I rapporten foreslås det bl.a., at de praktiserende læger og jordemødre skal spille en større rolle i forhold til at informere forældre og vurdere, om eventuel fosterdiagnostik synes nødvendig. Derudover foreslås det, at alderskriteriet på 35 år afskaffes, således at alle gravide i princippet får et tilbud om et informeret valg om fosterdiagnostik.

Forslaget skulle medføre færre innersive undersøgelser som f.eks. moderkageprøver og fostervandsprøver med heraf mindre risiko for, at raske fostre aborteres.

Samtidig slår arbejdsgruppen fast, at formålet med at tilbyde fosterdiagnostik i det offentlige danske sundhedsvæsen er uklar og bør afklares yderligere. Skal fosterdiagnostik således mest ses som et offentligt forebyggelsesprogram, eller handler det om kvindens ret til selvbestemmelse?

Kl. 17.00

Samtidig er det blevet fremhævet, at kvinders ret til at vide eller ret til ikke at vide ikke harmonerer med praksis i dag og ikke harmonerer med den patientrettighedslov, vi har på området. Socialdemokraterne er enige i målet om at bringe vejledningen op to date på de her områder. Målet må være at minimere antallet af undersøgelser, således at vi ikke risikerer, at raske fostre aborteres eller undersøges unødigt.

Det er Socialdemokraternes opfattelse, at den hurtige teknologiske udvikling inden for den menneskelige genetik gør det påkrævet med en stadig debat af de genetiske og etiske problemstillinger forbundet hermed. Og vi bidrager gerne til denne debat her i dag.

Fosterdiagnostikkens metoder kan ikke isoleres fra spørgsmålet om fosterdiagnostikkens formål, og derfor er det vigtigt, at rapporten fra arbejdsgruppen under Sundhedsstyrelsen ikke kun står som et teknisk bidrag til debatten.

I forhold til at skabe klarhed om formålet med fosterdiagnostik står det klart for Socialdemokraterne, at fosterdiagnostik ikke forhindrer, at børn med alvorlige sygdomme fødes, men primært skal bruges til at bistå en gravid kvinde og hendes nærmeste til at træffe egne valg.

Det lyder enkelt og vigtigt, men det er det jo langtfra. Et enkelt valg om at vide for at fjerne angsten for at føde et handicappet barn kan hurtig

udvikle sig til yderligere angst, når det første resultat af, hvad der skulle være et enkelt klart svar, afløses af: Ja, der er jo stadig 5 pct.s chance for ... Eller hvad med de forældre, der tror, at de bærer på et rask barn, for det viser undersøgelserne, og så viser det sig rent faktisk at være anderledes? Det er ikke helt ukompliceret.

Uanset den teknologiske udvikling på fosterdiagnostikområdet vil handicappede jo også stadig være i det danske samfund. Nogle børn erhverver sig hjerneskade under fødslen. Andre handicap eller sygdomme opdages ikke trods skanninger, fostervandsprøver etc. Og atter andre handicappes ved en ulykke i trafikken eller på arbejdet.

Uanset årsagen er det essentielt for Socialdemokraterne, at respekten for de handicappede og deres muligheder i det danske samfund hele tiden udvikles. Derfor støtter vi også, at gravide og deres familier i forbindelse med tilbud om fosterdiagnostik får mulighed for at få rådgivning eller bare svar på deres spørgsmål fra pårørende til handicappede eller fra folk, der arbejder med handicappede i hverdagen. Hermed kan det ukendte forhåbentlig gøres kendt og hjælpe den enkelte i et senere valg.

Socialdemokraterne vil gerne sende et klart signal om, at ansvaret for at opfostre et handicappet barn aldrig må blive en privat sag alene, for: Du kunne jo bare have valgt ikke at få en barn med svær sygdom eller handicap – du havde rent faktisk valgt.

Derfor ser vi frem til, at regeringen i den kommende samling ligeledes redegør for de eksisterende hjælpemuligheder for familier, der venter eller har børn med handicap, og ser frem til at høre om regeringens fremtidige planer på området.

Jeg kan til sidst sige, at vi støtter det forslag til vedtagelse, der er blevet fremsat her i dag.

Birthe Skaarup (DF):

Rapporten »Fosterdiagnostik og risikovurdering« er i øjeblikket til høring hos en række parter. Fra flere sider har der gennem et stykke tid lydt røster om eftersyn af den service, som det offentlige tilbyder de gravide, og det er vel på den baggrund, at rapporten er blevet til.

Den forudgående debat har drejet sig meget om screening eller ikke screening, om alle gravide uanset alder eller for den sags skyld helbred skal have mulighed for en række undersøgelser, der eventuelt kan afsløre de risici, der f.eks. er for at føde et barn med Downs syndrom. Efter